

Miscellanea po raz XXV

Data publikacji: 19.11.2012 15:35

Miscellanea po łacinie znaczy różnorodności. Różnorodna też jest tematyka organizowanych od 25 lat przez Koło Przewodników Beskidzkich i Terenowych "Cieszyn" przy Oddziale PTTK "Beskid Śląski" w Cieszynie corocznych sesji popularnonaukowych. Zjeżdżają się nań przewodnicy z regionu oraz innych, nieraz odległych kół, by poszerzać swą wiedzę. Tegoroczne Miscellanea z inicjatywy i na zaproszenie Burmistrza Cieszyna Mieczysława Szczurka po kilku latach, kiedy organizowane były w Zespole S

Jako że bieżący rok ogłoszony został Rokiem księdza prałata Józefa Londzina (z okazji 150 rocznicy jego urodzin) pierwszy wykład dotyczył właśnie tej wybitnej postaci. Wygłosił go ks. prof. dr hab. Józef Budniak. Mówił nie tylko o życiu i pracy Londzina, ale także o takich ciekawostkach, jak to, że współcześnie najlepszy w Polsce zbiór materiałów etnograficznych znajduje się na wydziale Etnologii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.

Kolejne trzy wykłady przybliżyły słuchaczom zapomniane zabytki ziemi cieszyńskiej, jak zresztą głosiło hasło przewodnie tegorocznych Miscellaneów. Mgr. Przemysław Czernek barwnie i treściwie opowiadał o wybitnej twórczości architekta Alfreda Antoniego Wiedermanna. Podkreślał, że bardzo charakterystyczne dla twórczości Wiedermanna było to, iż projektował wszystko z bardzo szczegółowymi i bardzo dekoracyjnymi detalami widocznymi tak na zewnątrz elewacji, jak i od podwórzy i wewnątrz budynków.

– Zachęcam wszystkich przewodników, zwłaszcza koneserów lubiących podziwiać piękne, wspaniałe detale, do spacerów w okolicy ulicy Błogockiej – mówił Przemysław Czernek. Podał wiele przykładów budynków zaprojektowanych przez Wiedermanna. Budynków, które mijamy na co dzień często nie zdając sobie sprawy z ich historycznej wartości. Ba, nawet często nie zauważając ich unikatowości, ciekawych detali i rozwiązań technicznych. Któż bowiem z Cieszyniaków nie zna kamienicy, w której na piętrze urzędował fotograf? Szło się doń krętymi schodami mijając szyb nieczynnej od dawna windy. To właśnie jedna z wprowadzonych przez Wiedermanna nowinek technicznych, a kamienica w całości jest jego projektu. Tak jak między innymi budynek Kasy Chorych z 1929 roku. Przemysław Czernek omówił okresy w twórczości Wiedermanna, który w latach trzydziestych dwudziestego wieku projektował pod wyraźnymi inspiracjami kubizmu. Podawał liczne przykłady, oczywiście wszystko ilustrując slajdami, na oszczędną w detalu, ale bardzo przemyślaną metaloplastykę stosowaną przez Wiedermanna na całym obszarze, na którym tworzył. A był to cały Śląsk Cieszyński. Sporo domów jego projektu znajduje się w Bielsku, Cieszynie, on także zaprojektował szkołę harcerską na Buczu w Górkach i wiele innych budynków szkolnych, a także nieistniejące już kolonie w Karwinie.

Kolejnym prelegentem była Paulina Syrokosz. Nie przypadkowo mgr inż. arch. Anna Paulina Syrokosz na co dzień zajmuje się właśnie zabytkami na terenie polskiej części Śląska Cieszyńskiego zawodowo, pracując jako Inspektor do spraw zabytków w Wojewódzkim Urzędzie ochrony Zabytków w Oddziale w Bielsku-Białej. Pokazała na slajdach, omawiając fachowo, cieszyńskie podwórka, korytarze, strychy, czyli to, czego nie widzą turyści. Zdradziła, gdzie w Cieszynie od podwórza są krużganki, a gdzie w sieni możemy zobaczyć ciekawe sklepienia krzyżowo-żebrowe z 1573 roku. Wyjaśniła także, jaką zaletę mają powszechnie spotykane na cieszyńskich strychach konstrukcje. **– Belki biegnące przez cały strych oparte są na ścianach zewnętrznych, a na tych belkach dopiero opiera się konstrukcja więźby dachowej. Dzięki temu cała więźba opiera się na ścianach zewnętrznych, dzięki czemu układ pomieszczeń wewnątrz może być dowolny** – wyjaśniła architekt.

Ostatni wykład wygłosił mgr. Mariusz Makowski. Opowiedział historię nie tylko zamku w Grodźcu, ale także kolejnych rodów jego właścicieli. Wspominał także o takich ciekawostkach, jak choćby to, że pierwsza mapa Polski dedykowana królowi Zygmuntovi opracowana została przez jednego z trzech braci Grodeckich.

Na koniec przewodnickich różnorodności popularnonaukowe spotkanie doksztakające przeniosło się w teren. Mgr. Władysława Magiera oprowadziła po fragmentach nowo otwartego „Szlaku Tolerancji”.

(indi)